DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

30. maj 2002 *

I sag C-296/00,

angående en anmodning, som Corte suprema di cassazione (Italien) i medfør af artikel 234 EF har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag,

Prefetto Provincia di Cuneo

mod

Silvano Carbone, som enedirektør for Expo Casa Manta Srl,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af Rådets forordning (EF) nr. 519/94 af 7. marts 1994 om den fælles ordning for indførsel fra visse tredjelande og ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 1765/82, nr. 1766/82 og nr. 3420/83 (EFT L 67, s. 89) samt af Rådets forordning (EF) nr. 3285/94 af

* Processprog: italiensk.

22. december 1994 om den fælles importordning og om ophævelse af forordning (EF) nr. 518/94 (EFT L 349, s. 53),

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, N. Colneric (refererende dommer), og dommerne R. Schintgen og V. Skouris,

generaladvokat: L.A. Geelhoed
justitssekretær: R. Grass,

efter at der er indgivet skriftlige indlæg af:

— den italienske regering ved U. Leanza, som befuldmægtiget, bistået af avvocato dello Stato G. Aiello

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved C. Bury og R. Amorosi, som befuldmægtigede,

på grundlag af den refererende dommers rapport,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 17. januar 2002,

afsagt følgende

Dom

1 Ved kendelse af 18. april 2000, indgået til Domstolen den. 1. august 2000, har Corte suprema di cassazione i medfør af artikel 234 EF forelagt en anmodning om en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af Rådets forordning (EF) nr. 519/94 af 7. marts 1994 om den fælles ordning for indførsel fra visse tredjelande og ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 1765/82, nr. 1766/82 og nr. 3420/83 (EFT L 67, s. 89) samt af Rådets forordning (EF) nr. 3285/94 af 22. december 1994 om den fælles importordning og om ophævelse af forordning (EF) nr. 518/94 (EFT L 349, s. 53).

2 Denne anmodning er forelagt under en tvist mellem Prefetto Provincia di Cuneo og S. Carbone i hans egenskab af enedirektør for Expo Casa Manta Srl (herefter »Expo Casa Manta«), og den vedrører administrativ konfiskation af 20 trådløse telefonapparater, der ikke er godkendt.

Relevante retsregler

Fællesskabsbestemmelser

3 EF-traktatens artikel 9, stk. 2 (efter ændring nu artikel 23, stk. 2, EF), fastsætter:

»Bestemmelserne i kapitel 1, første afdeling, og i kapitel 2 i dette afsnit [om afskaffelse af told og kvantitative restriktioner mellem medlemsstaterne] finder anvendelse på varer med oprindelse i medlemsstaterne, og på de varer hidrørende fra tredjeland, som frit kan omsættes i medlemsstaterne.«

4 EF-traktatens artikel 10, stk. 1 (efter ændring nu artikel 24 EF), indeholder følgende bestemmelse:

»Ved varer, som frit kan omsættes i en medlemsstat, forstås sådanne fra tredjeland hidrørende varer, for hvilke de af vedkommende medlemsstat foreskrevne formaliteter i forbindelse med indførslen er blevet opfyldt, og for hvilke denne medlemsstat har opkrævet gældende told og afgifter med tilsvarende virkning, og for hvilke disse told- og afgiftsbeløb ikke er blevet helt eller delvis godtgjort.«

5 Forordning nr. 519/94 bestemmer i artikel 1, stk. 2:

»Indførsel i Fællesskabet af de i stk. 1 omhandlede varer er fri og således ikke undergivet kvantitative restriktioner, med forbehold af

— de foranstaltninger, der kan træffes i henhold til afsnit V

— de i bilag II omhandlede kvantitative kontingenter.«

6 Afsnit V i nævnte forordning angår beskyttelsesforanstaltninger og bilag II vedrører visse varer med oprindelse i Kina.

7 Artikel 1, stk. 2, i forordning nr. 3285/94 bestemmer:

»Indførsel i Fællesskabet af de i stk. 1 omhandlede varer er fri og således ikke undergivet kvantitative restriktioner, med forbehold af de foranstaltninger, der kan træffes i henhold til afsnit V.«

8 Denne forordnings afsnit V vedrører beskyttelsesforanstaltninger.

9 Artikel 19, stk. 2, litra a), i forordning nr. 519/94 og artikel 24, stk. 2, litra a), i forordning nr. 3285/94 — som hver i deres forordning er omfattet af afsnit VI med afsluttende bestemmelser — fastsætter følgende:

»Med forbehold af andre fællesskabsbestemmelser er denne forordning ikke til hinder for, at medlemsstaterne vedtager eller anvender:

i) forbud, kvantitative restriktioner eller tilsynsforanstaltninger, der er begrundet i hensynet til den offentlige sædelighed, den offentlige orden, den offentlige sikkerhed, beskyttelse af menneskers og dyrs liv og sundhed, bevarelse af planter, beskyttelse af nationale skatte af kunstnerisk, historisk eller arkæologisk værdi eller beskyttelse af industriel og kommerciel ejendomsret

ii) særlige valutabestemmelser

iii) regler indført i medfør af internationale aftaler i overensstemmelse med traktaten.«

Nationale bestemmelser

10 Artikel 398 i dekret fra republikkens præsident nr. 156 af 29. marts 1973 — om godkendelse af lovbekendtgørelse om postale forhold og postale bankydelser samt om telekommunikation (GURI nr. 113 af 13.5.1973, ordinært tillæg) som affattet ved lov nr. 209 af 22. maj 1980 (GURI nr. 155 af 7.6.1980, herefter »postloven«) — bestemmer:

»Det er forbudt i forretningsmæssigt øjemed at fremstille eller på det nationale område indføre, anvende eller, uanset hjemmel, at udnytte elektriske og radioelektriske apparater eller installationer eller elektrisk drevne transmissionslinjer, som ikke er i overensstemmelse med de regler, hvis formål er at hindre eller fjerne forstyrrelser for radiosendere og radiomodtagere.

Disse regler, som også fastsætter fremgangsmåden ved konformitetsundersøgelsen, offentliggøres ved bekendtgørelse fra ministeren for post- og telekommunikation med samtykke fra ministeren for industri, handel og håndværk i henhold til De Europæiske Fællesskabers direktiver.

Markedsføring og indførsel i forretningsmæssigt øjemed af materiel som nævnt i første stykke er undergivet udstedelse af et certifikat, en attest eller et konformitetsdokument eller af fremlæggelse af en konformitetserklæring ifølge regler, som fastsættes ved den i stk. 2 nævnte bekendtgørelse.

Bekendtgørelsen fra ministeren for post- og telekommunikation, der udstedes med samtykke fra ministeren for industri, handel og håndværk, udpeger de organer eller retssubjekter, som udsteder de attester eller konformitetscertifikater, der nævnes i det foregående stykke.«

11 Det hedder i postlovens artikel 399:

»Den, som overtræder bestemmelserne i artikel 398, pålægges en administrativ bøde på mellem 15 000 og 300 000 ITL. Såfremt gerningsmanden er fabrikant eller importør af elektriske og radioelektriske apparater eller installationer, kan der pålægges bøde på mellem 50 000 og 1 000 000 ITL, hvortil kan komme konfiskation af de produkter eller apparater, som ikke er i overensstemmelse med det konformitetscertifikat, der omtales i artikel 398.«

Tvisten i hovedsagen

12 Den 9. marts 1995 beslaglagde guardia di finanza 20 trådløse telefonapparater, der ikke var godkendt, og som Expo Casa Manta var i besiddelse af med henblik på salg under tilsidesættelse af postlovens artikel 398 og 399. Beslaglæggelsen blev senere omgjort til administrativ konfiskation ved afgørelse fra Prefetto Provincia di Cuneo.

13 S. Carbone, der er Expo Casa Mantas enedirektør, indbragte Prefettos afgørelse for retten. Pretore di Saluzzo (Italien), der påkendte sagen, gav sagsøgeren medhold og ophævede konfiskationen med henvisning til, at forordning nr. 519/94 og nr. 3285/94, som bl.a. liberaliserede indførslen af trådløse telefonapparater, medførte bortfald af forbuddet efter postlovens artikel 398 mod at være i besiddelse af ikke-godkendte apparater i forretningsmæssigt øjemed.

14 Prefetto Provincia di Cuneo indgav kassationsanke til prøvelse af Pretores afgørelse. Myndigheden har gjort gældende, at der med afgørelsen foreligger en fejlagtig anvendelse af artikel 19, stk. 2, litra a), i forordning nr. 519/94 og af artikel 24, stk. 2, litra a), i forordning nr. 3285/94. De nævnte forordninger

fjernede vel enhver begrænsning for indførslen af de pågældende apparater i hovedsagen, men de havde dog ingen virkning for de nationale regler om salg heraf, hvilket altså stadig er forbudt.

15 Da Corte suprema di cassazione med henblik på løsning af den for retten verserende tvist skal afgøre, om disse to forordninger alene havde liberaliseret indførslen eller både indførsel og salg af de i hovedsagen omtvistede varer, har retten udsat sagen og forelagt sagen for Domstolen »til fortolkning af EF-forordningerne nr. 519/94 og nr. 3285/94«.

Argumenter fremlagt i indlæggene til Domstolen

16 Den italienske regering har gjort gældende, at artikel 19 i forordning nr. 519/94 og artikel 24 i forordning nr. 3285/94 forbeholder medlemsstaterne muligheden for at vedtage og anvende forbud, der er »begrundet i hensynet til den offentlige sædelighed, den offentlige orden, den offentlige sikkerhed, beskyttelse af menneskers og dyrs liv og sundhed«.

17 I det konkrete tilfælde i hovedsagen blev beslaglæggelse og konfiskation af trådløse telefonapparater anordnet for at undgå interferens med de radiofrekvenser, som er tildelt de italienske ordensmyndigheder, således at disse forholdsregler er i overensstemmelse med fællesskabsforordningerne.

18 Den italienske regering gør gældende, at der følgelig ikke skal svares på det af Corte suprema di cassazione rejste fortolkningsspørgsmål. Tvisten i hovedsagen kan afgøres på nationalt plan ved en korrekt fastlæggelse af sagens faktiske omstændigheder, hvilket ikke tilkommer Domstolen.

19 Subsidiært har regeringen gjort gældende, at forordning nr. 519/94 og nr. 3285/94 har fjernet begrænsningerne i indførslen af de i hovedsagen omtvistede apparater med oprindelse i tredjelande, men de har ikke fjernet pligten til at lade apparaterne godkende inden markedsføringen.

20 Kommissionen har indledningsvis bemærket, at den forelæggende ret har undladt at fremlægge visse væsentlige faktuelle oplysninger, såsom det land, som de i hovedsagen omtvistede apparater hidrører fra, og deres toldtarifnummer, hvilket ville have været nødvendigt for bedre at kunne forstå det spørgsmål, Domstolen har fået forelagt. Den forelæggende ret har heller ikke klart afgrænset spørgsmålet. Imidlertid er de oplysninger, Domstolen har fået forelagt, tilstrækkelige til, at denne vil være i stand til at give et nyttigt svar med henblik på afgørelse af tvisten i hovedsagen.

21 Hvad angår rækkevidden af forordning nr. 519/94 og nr. 3285/94 gør Kommissionen gældende, at de alene angår liberaliseringen af indførslen af varer med oprindelse i tredjelande på EF-området, men at de ikke har nogen virkning for det senere salg af varer på nævnte område, hvilket altså er omfattet af de nationale retsforskrifter eller af anden gældende fællesskabsret.

22 Forordning nr. 519/94 og nr. 3285/94 har som det eneste formål at øge ensartetheden af de gældende indførselsordninger, idet de fjerne de undtagelser og fritagelser, som er en følge af de nationale handelspolitiske foranstaltninger, der har bestået før vedtagelsen, herunder de kvantitative restriktioner, medlemsstaterne har opretholdt i medfør af tidligere forordninger. De forfølger det samme mål med fjernelse af kvantitative indførselsrestriktioner som artikel XI i den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel af 1994 (herefter »GATT-overenskomsten af 1994«) (der er optaget i bilag IA til overenskomsten om

oprettelse af verdenshandelsorganisationen (herefter »WTO«), indgået på Det Europæiske Fællesskabs vegne ved Rådets afgørelse 94/800/EF af 22.12.1994 om indgåelse på De Europæiske Fællesskabers vegne af de aftaler, der er resultatet af de multilaterale forhandlinger i Uruguay-rundens regi (1986-1994) (EFT L 336, s. 1)).

23 Ved postlovens artikel 398 og 399 ville den italienske lovgiver sikre sig, at elektriske eller radioelektriske apparater eller installationer eller elektrisk drevne transmissionslinjer er i overensstemmelse med de regler, hvis formål er at hindre eller fjerne forstyrrelser for radiosendere og radiomodtagere.

24 I betragtning af, at disse regler gælder for både indenlandske varer og indførte varer, kan man ifølge Kommissionen ikke hævde, at de er i strid med fællesskabsretten.

Formaliteten

25 De oplysninger, den forelæggende ret fremlægger for Domstolen, giver denne et kendskab til den faktuelle og retlige ramme for tvisten i hovedsagen, der er tilstrækkeligt til, at Domstolen kan fortolke de relevante fællesskabsbestemmelser under hensyn til den situation, som er tvistens genstand. Skønt det fortolkningsspørgsmål, som Domstolen anmodes om at besvare, ikke er blevet eksplicit formuleret, fremgår det af forelæggelseskendelsens begrundelse.

26 Hvad angår spørgsmålet, om en præjudiciel afgørelse er nødvendig for at løse tvisten i hovedsagen, tilkommer det den nationale ret at bedømme dette. Det følger af fast retspraksis, at Domstolen, når det foreliggende spørgsmål vedrører fortolkning af fællesskabsretten, principielt er forpligtet til at træffe afgørelse

herom (jf. dom af 13.3.2001, sag C-379/98, PreussenElektra, Sml. I, s. 2099, præmis 38, af 17.5.2001, sag C-340/99, TNT Traco, Sml. I, s. 4109, præmis 30, og af 6.12.2001, sag C-472/99, Clean Car Autoservice, Sml. I, s. 9687, præmis 13). Ingen af de undtagelser fra denne regel, som fremgår af nævnte retspraksis, ses at finde anvendelse i den konkrete sag. Ganske særligt fremgår det ikke åbenbart, at den ønskede fortolkning af fællesskabsretten ikke har nogen forbindelse med realiteten i hovedsagen eller dennes genstand.

27 Følgelig kan den præjudicielle anmodning antages til realitetsbehandling.

Det præjudicielle spørgsmål

28 Den forelæggende ret spørger nærmere bestemt, om forordning nr. 519/94 og nr. 3285/94 har virkning for en medlemsstats bestemmelser om markedsføring af varer indført fra tredjelande.

29 Disse forordninger er blevet udstedt inden for rammerne af den fælles handelspolitik, således som det fremgår af deres hjemmel, nemlig EF-traktatens artikel 113 (efter ændring nu artikel 133 EF). Mens forordning nr. 519/94 vedrører indførsel fra statshandelslande, angår forordning nr. 3285/94 indførsel fra lande, som er medlemmer af WTO.

30 Det fremgår af betragtningerne til de to forordninger, at deres formål er at liberalisere indførslen til Fællesskabet af goder med oprindelse i tredjelande. Således udtales det i fjerde betragtning til forordning nr. 519/94, at for at gøre reglerne for import mere ensartede må de undtagelser, der følger af nationale handelspolitiske foranstaltninger, der stadig er i kraft, navnlig de undtagelser og fritagelser, medlemsstaterne opretholder, bringes til ophør. Tredje betragtning til

forordning nr. 3285/94 henviser til overenskomsten om oprettelse af WTO såvel som til GATT-overenskomsten af 1994 og til aftalen om beskyttelsesforanstaltninger, som også findes i bilag IA. I lyset af disse nye multilaterale regler bør, ifølge sjette betragtning til forordning nr. 519/94, den fælles importfordeling præciseres bedre og om nødvendigt ændres, bl.a. hvad angår beskyttelsesforanstaltningernes anvendelse. Femte betragtning til forordning nr. 519/94 og syvende betragtning til forordning nr. 3285/94 anfører, at liberaliseringen af indførslen, dvs. afskaffelse af samtlige kvantitative restriktioner, udgør grundlaget for den fælles importordning.

31 Markedsføring er en fase efter indførsel. Ligesom en i Fællesskabet lovligt fremstillet vare ikke kan markedsføres som følge af denne ene omstændighed, indebærer den lovlige indførsel af en vare ikke, at varen automatisk kan få adgang til markedet.

32 En vare med oprindelse i et tredjeland, som opfylder betingelserne ifølge traktatens artikel 10, stk. 1, betragtes som en vare, der frit kan omsættes. Den er følgelig efter traktatens artikel 9, stk. 2, ligestillet med de varer, som har oprindelse i medlemsstaterne, med hensyn til afskaffelsen af told og kvantitative restriktioner i medlemsstaterne (jf. dom af 15.12.1976, sag 41/76, Donckerwolcke og Schou, Sml. s. 1921, præmis 16 og 17). For så vidt som der ikke findes fællesskabsbestemmelser om harmonisering af betingelserne for at sælge de pågældende varer, kan den medlemsstat, hvor de indføres til fri omsætning, forbyde deres markedsføring, såfremt de ikke opfylder de betingelser, som er fastsat i national ret med henblik herpå.

33 Forordning nr. 519/94 og nr. 3285/94 indeholder ikke bestemmelser om markedsføring af de af forordningerne omfattede varer. Til forskel fra Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/5/EF af 9. marts 1999 om radio- og teleterminaludstyr samt om gensidig anerkendelse af udstyrets overensstemmelse (EFT L 91, s. 10), udstedt på grundlag af EF-traktatens artikel 100 A (efter

ændring nu artikel 95 EF) efter begivenhederne i hovedsagen, indeholder de ingen harmonisering af de gældende nationale forskrifter på området.

34 Når forordning nr. 519/94 og nr. 3285/94 henholdsvis i artikel 19, stk. 2, litra a), og artikel 24, stk. 2, litra a), præciserer, at de ikke er til hinder for, at medlemsstaterne vedtager eller anvender forbud, kvantitative restriktioner eller tilsynsforanstaltninger, der er begrundet i hensynet til den offentlige sædelighed, den offentlige orden, den offentlige sikkerhed, beskyttelse af menneskers og dyrs liv og sundhed, bevarelse af planter, beskyttelse af nationale skatte af kunstnerisk, historisk eller arkæologisk værdi eller beskyttelse af industriel eller kommerciel ejendomsret, vedrører dette forbehold indførsel, ikke markedsføring af de omhandlede varer. De nævnte bestemmelser angår Fællesskabets eksterne side. De giver i den henseende hjemmel for undtagelser svarende til dem, som er fastsat i EF-traktatens artikel 36 (efter ændring nu artikel 30 EF), som vedrører Fællesskabets interne side.

35 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal der gives den forelæggende ret det svar, at forordning nr. 519/94 og nr. 3285/94 har ingen virkning for en medlemsstats bestemmelser om markedsføring af varer indført fra tredjelande.

Sagens omkostninger

36 De udgifter, der er afholdt af den italienske regering og Kommissionen, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke erstattes. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (Anden Afdeling)

vedrørende det spørgsmål, der er forelagt af Corte suprema di cassazione ved kendelse af 18. april 2000, for ret:

Rådets forordning (EF) nr. 519/94 af 7. marts 1994 om den fælles ordning for indførsel fra visse tredjelande og ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 1765/82, nr. 1766/82 og nr. 3420/83 samt Rådets forordning (EF) nr. 3285/94 af 22. december 1994 om den fælles importordning og om ophævelse af forordning (EF) nr. 518/94 har ingen virkning for en medlemsstats bestemmelser om markedsføring af varer indført fra tredjelande.

Colneric Schintgen Skouris

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 30. maj 2002.

R. Grass

Justitssekretær

N. Colneric

Formand for Anden Afdeling